

Der er i de forløbne Dage talt om forskellige Spørgsmaal. Jeg skal vel vogte mig for at komme langt ind derpaa, men jeg føler dog en vis Trang til ogsaa over for adskillige af disse at gøre et Par Bemærkninger. Det ærede Medlem, der indledede Debatten i denne Sag paa Venstre-reformpartiets Vegne, lod med Hensyn til det vestindiske Spørgsmaal skimte igennem, at der neppe i dette Ting var synderlig Lyst til at komme op med de aarlige Udgifter til Vestindien, hvis Salget i dette Øjeblik skulde strande. Jeg vilde gerne tilføje — ganske vist kun for min egen Regning — at Lyst til at komme højere op har jeg for mit Vedkommende slet ikke; jeg har ikke en Gang Lyst til, at vi vedblivende skulle yde det samme, men jeg har Lyst til at sige her, at det bliver med den største Modvillie, hvis Salget i Øjeblikket skulde strande, at jeg i Fremtiden gaar med til at stemme for noget som helst Bidrag hertil, og jeg føler mig overbevist om, at vi, der ere valgte til at varetage danske Skatteborgeres Interesser, ikke gavne deres Interesser ved at sende Landets Penge over til Vestindien. Jeg føler mig overbevist om, at selv om jeg taler paa egne Vegne i denne Sag, er der mangfoldige ude i Landet, der dele den Anskuelse, at hvis Salget i dette Øjeblik standses, er Tiden inde til at overveje, om man ikke kan komme helt bort fra det aarlige Tilskud til de vestindiske Besiddelser.

Der er ogsaa talt om Skattelovene og Tiendelovene. Jeg stemmer for dem, fordi de indeholde et større Maal af Retfærdighed end vor hidtidige Beskatning; men naar jeg stemmer for dem, er jeg ogsaa ganske klar over, at disse Skattelove, der kræves saa stærkt af den store Del af Befolkningen, den Dag, de træde ud i Livet, ville bringe Skuffelse paa mange Steder, hvor man i dette Øjeblik maaske ikke venter det. Og naar jeg stemmer for dem, ved jeg ogsaa, at de ikke særlig ville komme de mindre i Samfundet til gode, men saa venter jeg ogsaa — og jeg ved, at jeg ikke venter forgæves — at der ogsaa bliver noget til dem. Jeg venter saaledes med Sikkerhed paa, at det kommunale Valgretsforslag vil komme frem. Det er muligt, at der er dem, der er bange for — lad mig kun sige — en Udvidelse af den kommunale Valgret; det kommer jo ikke saa meget an paa Ordene, det er jo i Virkeligheden ganske det samme — den almindelige Valgret vil dog altid være begrænset paa visse Maader. Jeg ved, der er enkelte — men jeg tror ikke, det er

mange — der er bange for en Udvidelse af den kommunale Valgret, og min Tro paa, at det ikke er mange, begrundes jeg paa, at den Gang vi rejste vore mange Andelsforetagender, da var den danske Gaardmandsstand — om end med nogle Undtagelser — saa frisindet, at den almindelige Valgret blev raadende i dem alle. Den Mand, der har en Ko, har den samme Stemme som den, der har mange, og den Mand, der kun har en Gris, har den samme Stemme som den, der har mange. Og naar denne Tillid den Gang blev vist, tror jeg, det har været den mest medvirkende Aarsag til, at Andelsforetagenderne have været til saa stor og uvurderlig Nytte, som de have været. Naar man saar Tillid udefter, høster man ogsaa Tillid igen, men saar man Mistillid, høster man ogsaa Mistillid igen.

Denne Reform hører heller ikke til dem, der koste Penge, saa af den Grund behøver man ikke at være betænkelig. Det er ellers saaledes, at der fra de forskellige Sider er set mer eller mindre mørkt paa vor hele finansielle Status. Jeg maa desværre indrømme, at jeg ogsaa ser temmelig mørkt paa den og til de enkelte Medlemmer, som have talt om, at Jernbanerne skulde bringes til at give et bedre Overskud, maa jeg sige, at jeg tror ikke, at man ad den Vej vil være i Stand til at højne Statskassens Indtægter i nogen væsentlig Grad. Det er muligt, at man kan bringe Balance til Veje paa Statens Budget eller frembringe noget Overskud, men ved en Forhøjelse af Taksterne, navnlig ved en saadan som blev foreslaaet her i sidste Samling, og som Folketinget vedtog, faar man hverken 2—3 eller 3½ pCt. af Statsbanernes Anlægs kapital. Jeg indser, at det kan blive nødvendigt at gaa til en Forhøjelse af Taksterne, men jeg tror slet ikke, at det vil kunne bringe saa stort et Plus, og jeg tilstaar, at heller ikke det Forslag om det kongelige Theater, som den højtærede Kultusminister fremlagde paa Tingets Bord forleden Dag, er af den Slags, som jeg venter mig synderlig af. Hvis man overhovedet vil have noget, tror jeg, at den eneste sikre Vej dertil findes paa det militære Omraade, og dette har staaet paa Venstres Program i mange Aar. Vel erkender jeg, at Højre har efterladt os mange og gamle Efterladenskaber, nu da vi ere komne ind i en ny Tid, og der kan maaske være enkelte Hensyn at tage hertil, men over for Fæstningen — navnlig over for den — finder jeg ikke der er noget som helst Hensyn at tage. Her fri-